

Bölüm 6

PROSTAT KANSERİ: BİR HALK SAęLIęI SORUNU

Sabri AYDEMİR¹
Sefa Alperen ÖZTÜRK²

GİRİŞ

Prostat kanseri (PKa), erkekler arasında akciğer kanserinden sonra en sık izlenen kanser türüdür. Yaşla birlikte görölme sıklığı artar. PKa konusunda risk grubundaki erkeklerin bilinçlendirilmesi, erken teşhis konulabilmesi ve uygun tedavi planlanması açısından önemlidir. Halk sağlığı kampanyaları, erkeklerin düzenli sağlık kontrollerine başvurmalarını, risk faktörlerini tanımalarını ve PKa'ya yönelik bilgi sahibi olmalarını destekler. Bu bölümde, PKa'nın toplum sağlığı açısından önemini vurgulayacağız.

PROSTAT KANSERİ: TEMEL BİLGİLER

Prostat Kanseri Nedir?

Prostat anatomik olarak; üretrayı çepeçevre saran, ceviz büyüklüğünde, mesanenin altında, kemik pelviste bulunan bir organdır. Erkek üreme sisteminin bir parçası olarak seminal sıvının bir kısmını üretir. Bu sıvı, sperm ile birleşerek meniği oluşturur ve sperm hareketliliğini destekler (1).

Prostat, erkek cinsiyet hormonu olan testosteronun etkisi altında büyür ve işlev görür (1). Prostat bezinde yaşla birlikte değişiklikler meydana gelir. En sık görülen hastalıklarından birisi benign prostat hiperplazisi(BPH)'dir ve özellikle 40 yaş üstü erkeklerde sıklıkla izlenmektedir.

PKa, prostat bezinin içindeki hücrelerin kontrolsüz büyümesi ve çoğalmasıyla oluşur. Erken evrelerde tanı konulması tedavi ve kür şansını yükseltir. Dünya genelinde erkekler arasında kansere bağlı ölümlerin beşinci nedenidir (2).

¹ Dr., Süleyman Demirel Uygulama ve Araştırma Hastanesi Üroloji AD,
dr.sabriaydemir@gmail.com , ORCID iD: 0000-0001-8713-9141

² Doç. Dr., Süleyman Demirel Uygulama ve Araştırma Hastanesi Üroloji Ana Bilim Dalı,
dr.sefa.alperen@gmail.com , ORCID iD: 0000-0003-4586-9298

Toplumsal bilinçlenme ve farkındalık için, kamuoyu baskısı oluşturulması daha fazla araştırma ve kaynak tahsisine yol açabilir. Halk sağlığı kurumları ve sivil toplum örgütleri, PKa hakkında bilgilendirici materyaller ve seminerler düzenleyerek farkındalık oluşturabilirler. Sağlık tarama klinikleri ve hastaneler, ücretsiz tarama etkinlikleri düzenleyebilirler. Televizyon, radyo, internet ve sosyal medya gibi platformlarda PKa hakkında bilgilendirici kampanyalar desteklenebilir. Ünlüler ve sporcular, toplumsal farkındalığa katkıda bulunmak için kampanyalara katılabilir.

SONUÇ

PKa, sadece bireysel sağlığı değil, aynı zamanda toplum sağlığını etkileyen ve ülke ekonomisi üzerinde ciddi mali yük oluşturan bir problemdir. Bu nedenle sağlık uzmanları erken teşhis, tedavi ve risk azaltma stratejilerini daha etkili hale getirmek için çalışmaktadır. Bu sürecin başarılı bir şekilde yönetilebilmesi ancak güçlü sağlık sistemi ve bilinçli bireylerin bir araya gelmesiyle mümkün olabilir.

KAYNAKÇA

1. John, H.A. and J.H. Guyton, *Textbook of medical physiology*. Saunders, Mississippi, 2013. p. 996-1009
2. Bray, F., et al., Global cancer statistics 2018: GLOBOCAN estimates of incidence and mortality worldwide for 36 cancers in 185 countries. *CA: a cancer journal for clinicians*, 2018. 68(6): p. 394-424.
3. Sağlık Bakanlığı, Halk Sağlığı Genel Müdürlüęü. *2018 Kanser İstatistikleri*. Erişilebilir: <https://hsgm.saglik.gov.tr/tr/kanser-istatistikleri> [01.09.2023]
4. Pentylala SN, Lee J, Hsieh K. Prostate Cancer: A Comprehensive Review. *Medical Oncology*. 2000; 17: 85-105.
5. IARC, *Data visualization tools for exploring the global cancer burden in 2020*. Erişilebilir: <https://gco.iarc.fr/today/home> [01.09.2023].
6. Yamamoto S, Senzaki A, Yamagiwa. Prostatic carcinoma in a young adult: a case report. *Hinyokika Kyo*. 1990 May;36(5):617-22. Japanese. PMID: 1698013.
7. Gupta S, Gupta A, Saini AK. Prostate Cancer: How Young is too Young? *Curr Urol*. 2017 Jan;9(4):212-215. doi: 10.1159/000447143. Epub 2016 Dec 26. PMID: 28413383; PMCID: PMC5385860.
8. Perdana NR, Mochtar CA, Umbas R. The Risk Factors of Prostate Cancer and Its Prevention: A Literature Review. *Acta Med Indones*. 2016 Jul;48(3):228-238. PMID: 27840359.
9. Stewart RW, Lizama S, Peairs K. Screening for prostate cancer. *Semin Oncol*. 2017 Feb;44(1):47-56. doi: 10.1053/j.seminoncol.2017.02.001. Epub 2017 Feb 11. PMID: 28395763.
10. Lynch, H.T, Kosoko-Lasaki O, Leslie SW. Screening for familial and hereditary prostate cancer. *International journal of cancer*, 2016. 138(11): p. 2579-2591

11. Ewing, C.M, Ray AM, Lange EM. Germline mutations in HOXB13 and prostate-cancer risk. *New England Journal of Medicine*, 2012. 366(2): p. 141-149.
12. Wein, AJ, Kavoussi, LR, Partin, AW. *Campbell-Walsh urology: expert consult premium edition: enhanced online features and print*, 4-volume set. 2011: Elsevier Health Sciences. Philadelphia, PA p.2704-2726
13. Bell, K.J, Del Mar C, Wright G. Prevalence of incidental prostate cancer: A systematic review of autopsy studies. *International journal of cancer*, 2015. 137(7): p. 1749-1757.
14. Chin HW, Kim J, Rasp G. Prostate Cancer in Seniors: Part 1: Epidemiology, Pathology, and Screening. *Fed Pract*. 2015 May;32(Suppl 4):41S-44S. PMID: 30766120; PMCID: PMC6375450.
15. Center, M.M, Jemal A, Lortet-Tieulent J. International variation in prostate cancer incidence and mortality rates. *European urology*, 2012. 61(6): p. 1079-1092.
16. Baltacı, S., Gökçe, İ. Prostat Kanseri. Anafarta,K., Bedük, Y., Arıkan, N. (Ed.). (2011). *Temel üroloji*. Güneş Kitabevi p. 792-820
17. Anafarta, K., M. Baykara, and C. Baydınç, Ürogenital organların anatomik ve histolojik yapısı. *Temel Üroloji*, 1998. 4: p. 1-2.
18. Chen P, Zhang W, Wang X. Lycopene and Risk of Prostate Cancer: A Systematic Review and Meta-Analysis. *Medicine (Baltimore)*. 2015 Aug;94(33):e1260. doi: 10.1097/MD.0000000000001260. PMID: 26287411; PMCID: PMC4616444.
19. Villa-Vásquez SS, Márquez-Fernández ME, Camargo-Guerrero M: Cytotoxic and genotoxic activity of omega fatty acids in prostate Cancer Cells PC-3. *Iatreia* 2018, 31(4): 351-361.
20. Matsushita M, Fujita K, Nonomura N. Influence of Diet and Nutrition on Prostate Cancer. *International Journal of Molecular Sciences*. 2020; 21(4):1447. <https://doi.org/10.3390/ijms21041447>
21. Balic I, Graham ST, Troyer DA. Androgen receptor length polymorphism associated with prostate cancer risk in Hispanic men. *The Journal of urology*, 2002. 168(5): p. 2245-2248.
22. Brawley, O.W., Trends in prostate cancer in the United States. *J Natl Cancer Inst Monogr*, 2012. 2012(45): p. 152-6.
23. Grayhack JT, Bockrath JM. Diagnosis of carcinoma of prostate. *Urology* 1981;17(Suppl 3):54-60.
24. Catalona, W., Management of prostate cancer. *N Engl J Med*, 1994. 331: p. 996-1004.
25. Ayyıldız, S.N, A. Ayyıldız, PSA, PSA derivatives, proPSA and prostate health index in the diagnosis of prostate cancer. *Turkish journal of urology*, 2014. 40(2): p. 82.
26. Günay, L.M., S. Yazıcı, H. Özen, PSA nereden geldi nereye gidiyor? *Üroonkoloji Bülteni* 2011. 2: p. 5.
27. Catalona, W.J., D.S. Smith, D.K. Ornstein, Prostate cancer detection in men with serum PSA concentrations of 2.6 to 4.0 ng/mL and benign prostate examination: enhancement of specificity with free PSA measurements. *Jama*, 1997. 277(18): p. 1452-1455.
28. Oesterling, J.E, Jacobsen SJ, Chute CG. Serum prostate-specific antigen in a community-based population of healthy men: establishment of age-specific reference ranges. *Jama*, 1993. 270(7): p. 860-864.
29. Thompson, I.M, Pauler DK, Goodman PJ. Prevalence of prostate cancer among men with a prostate-specific antigen level < or =4.0 ng per milliliter. *N Engl J Med*, 2004. 350(22): p. 2239-46.

30. European Association of Urology. (2023). *EAU Guidelines*. Erişilebilir: <http://www.uroweb.org/guidelines/> [01.09.2023].
31. Komura K, Sweeney CJ, Inamoto T. Current treatment strategies for advanced prostate cancer. *Int J Urol*. 2018 Mar;25(3):220-231. doi: 10.1111/iju.13512. Epub 2017 Dec 20. PMID: 29266472; PMCID: PMC6053280.
32. Mottet N, van den Bergh RCN, Briers E. EAU-EANM-ESTRO-ESUR-SIOG guidelines on prostate cancer—2020 update. Part 1: screening, diagnosis, and local treatment with curative intent. *European urology*, 2021. 79(2): p. 243-262.
33. Bill-Axelson A, Holmberg L, Garmo H. Radical prostatectomy or watchful waiting in prostate cancer—29-year follow-up. *New England Journal of Medicine*, 2018. 379(24): p. 2319-2329.
34. Bianco Jr FJ, Scardino P, Eastham JA. Radical prostatectomy: long-term cancer control and recovery of sexual and urinary function (“trifecta”). *Urology*, 2005. 66(5): p. 83-94.
35. Coughlin GD, Yaxley JW, Chambers SK. Robot-assisted laparoscopic prostatectomy versus open radical retropubic prostatectomy: 24-month outcomes from a randomized controlled study. *The Lancet Oncology*, 2018. 19(8): p. 1051-1060.
36. Murphy GP, Mettlin C, Menck H. National patterns of prostate cancer treatment by radical prostatectomy: Results of a survey by the American College of Surgeons Committee on Cancer. *Journal of Urology*, (1994).152: 1817.
37. Tutolo M, Briganti A, Suardi. Optimizing postoperative sexual function after radical prostatectomy. *Ther Adv Urol*. 2012 Dec;4(6):347-65. doi: 10.1177/1756287212450063. PMID: 23205061; PMCID: PMC3491757.
38. Peeters S, Heemsbergen WD, Koper PC. Dose-response in radiotherapy for localized prostate cancer: results of the Dutch multicenter randomized phase III trial comparing 68 Gy of radiotherapy with 78 Gy. *J Clin Oncol*, 2006. 24(13): p. 1990-1996.
39. Scher HI, Morris MJ, Stadler WM. Prostate Cancer Clinical Trials Working Group 3. Trial Design and Objectives for Castration-Resistant Prostate Cancer: Updated Recommendations From the Prostate Cancer Clinical Trials Working Group 3. *J Clin Oncol*. 2016 Apr 20;34(12):1402-18. doi: 10.1200/JCO.2015.64.2702.
40. Jakobsson L, Hallberg IR, Loven L. Experiences of daily life and life quality in men with prostate cancer. An explorative study. Part I. *Eur J Cancer Care* 1997; 6:108-116
41. Anderson CA, Omar MI, Campbell SE. Conservative management for postprostatectomy urinary incontinence. *Cochrane Database Syst Rev*. 2015 Jan 20;1 (1):CD001843. doi: 10.1002/14651858.CD001843.pub5. PMID: 25602133; PMCID: PMC7025637.
42. Vartolomei L, Shariat SF, Vartolomei MD. Psychotherapeutic Interventions Targeting Prostate Cancer Patients: A Systematic Review of the Literature. *Eur Urol Oncol*. 2018 Sep;1(4):283-291. doi: 10.1016/j.euo.2018.04.011. Epub 2018 May 15. PMID: 31100249.